

Zpravodaj Československého sdružení uživatelů TeXu

Petr Olšák

Úvaha nad stavem a budoucností CSTUGu

Zpravodaj Československého sdružení uživatelů TeXu, Vol. 11 (2001), No. 4, 203–206

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/150306>

Terms of use:

© Československé sdružení uživatelů TeXu, 2001

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

*If you help people, they will resent it.
It doesn't matter.
Help them.*

Dnešní tržní prostředí nám stále připomíná, že čas jsou peníze. Odpovídání na dotazy noviců, údržba archívů, maker a pomoc s instalací T_EXových distribucí stojí čas. Tedy odpovídání, údržba a pomoc jsou peníze. Nebo nejsou? Nevadí! Přesto odpovídejte, udržujte, instalujte!

*Give the World the best of yourself and it will kick you off.
It doesn't matter.*

*Give the best of yourself.
autor patrně Mother Teresa of Calcutta*

Těším se na setkání na valné hromadě. Nebo se tam nepotkáme? Nevadí. Na shledanou jindy při jiné příležitosti, ale stejně patrně v souvislosti s T_EXem či jeho následovníky.

*Petr Sojka
t.č.president@cstug.cz*

Úvaha nad stavem a budoucností ČSTUGu

PETR OLŠÁK

Když se ohlédnu za činností ČSTUGu v posledních letech a srovnám to také s činností CZLUGu (Českého sdružení uživatelů Linuxu), napadají mě myšlenky o budoucnosti těchto organizací, které nejsou příliš růžové. Možná jsem v tomto ohledu přílišný pesimista a věci se nakonec budou vyvíjet jinak. To, co naznačuji v tomto T_EXtu, je jen můj názor. Posuďte sami.

Než se pustím do svých úvah o budoucnosti, chtěl bych velmi poděkovat jménem asi všech členů ČSTUGu za obrovský kus práce, který udělalo vedení našeho sdružení v Brně v čele s Petrem Sojkou jako předsedou sdružení. Když Petr přebíral agendu sdružení, byla v dosti žalostném stavu. Musel dát dohromady síly pro vedení účetnictví, ve kterém postupně bylo potřeba přejít z jednoduchého účetnictví na podvojně. Přitom bylo potřeba přeskakovat klacky, které nám házel pod nohy finanční úřad. Také bylo prosazeno nové logo a nová tvář WWW stránek našeho sdružení, začal fungovat poměrně rozumný způsob dosílání našeho Zpravodaje členům, zvýšila se kvalita tohoto Zpravodaje, byla nově implementována členská databáze přístupná členům sdružení na webu a podařilo

se mnoho dalších věcí. Práci vedení, jehož funkční období končí, tedy v ničem nekritizuji, ale pouze chválím.

Dosti dobře chápu, že vedení v Brně je po několika letech práce unaveno a docela se těší, že bude zvolen nový výbor a vedení se ujme někdo jiný. Právě toto bylo projednáváno na prosincové výborové schůzi v roce 2000. Tato schůze ve mě zanechala velmi nepříjemné pocity. Hledali jsme tam mezi sebou někoho, kdo převezme funkci předsedy. Vypadalo to jako v pohádce o převozníkovi, který se snaží někomu podstrčit své veslo a stále se mu to nedaří. Tento trapný stav hledání a vzájemného přesvědčování trval asi hodinu. Pak jsme museli jít na ohlášené valné shromáždění. Funkce předsedy byla v očích ostatních členů výboru viděna jako pořádná porce odpovědnosti a vlastně bezplatná služba členům sdružení. Proč není chápána jako prestižní záležitost, o kterou je nutné se s mnoha dalšími kandidáty utkat v tvrdém boji ve volbách? Pokud se na tuto funkci budeme dívat pouze jako na nezištnou službu členům, pak to rovnou můžeme zabalit. Vysvětlím proč.

Mnoho členů sdružení si zvyklo, že ČSTUG funguje jako servisní organizace. Oni platí členské příspěvky a za to očekávají nějaké služby: dosílání časopisu, včasné informace o novinkách a dosílání CéDěček. Vypadá to jako obchod. Člen dává peníze a očekává za ně adekvátní zboží. To ale, podle mého názoru, vůbec nebyl původní záměr zakladatelů našeho sdružení. Kolem roku 1990 byl v našem státě zaznamenán obrovský nárůst občanských sdružení mnohdy hodně podobných tomu našemu. Dávám si to do souvislosti s tehdejší euforií vyplývající z nově nabyté svobody a s pocitem lidí v této atmosféře něco dělat nejen pro sebe, ale i pro druhé. Tento velmi pozitivní pocit se ovšem během deseti let vytratil. Žebříček hodnot se asi změnil. Lidé mají dnes své soukromé priority a angažování se v občanských sdruženích mezi tyto priority zhusta nepatří. Místo toho lidé uvažují takto: co se mě osobně vyplatí? Vyplatí se mi zaplatit členský příspěvek na jeden rok? Dostanu možná za to jedno CéDěčko a pár časopisů. Počty, počty, počty. Že má sdružení sloužit jako místo pro setkávání lidí a výměny zkušeností, prostor pro to udělat něco nezištně pro druhé, kteří zase budou splácet stejným způsobem, to se z myšlení lidí za posledních deset let pomalu vytratilo. Bohužel.

Vrátím se ještě k té prosincové schůzi z roku 2000. Podívejme se na problém z pohledu stanov našeho sdružení. Předsedu volí a odvolává výbor sdružení, který je volen členy sdružení. Ve stanovách tedy není zakotvena přímá volba předsedy členy sdružení. Nechci teď hodnotit, zda to je dobře nebo špatně, pouze se chci zamyslet nad tím, co stanovy nabízejí v okamžiku, kdy stávající předseda skládá svou funkci do rukou výboru a výbor není schopen zvolit nového předsedu. To se právě na prosincové schůzi v minulém roce stalo. Teoreticky by měl takový výbor předstoupit před valné shromáždění s tím, že není schopen naplnit článek stanov o volbě předsedy a tudíž odstupuje jako celek z funkce. Na shromáždění by pak měly proběhnout nové volby výboru. Obávám se ale, že tyto volby by bez přípravy dopadly tak, že se nenajde žádný kandidát a patová

situace typu „převozník“ by se jen přenesla z výboru na všechny přítomné na shromáždění. Vždyť si všichni z tohoto shromáždění pamatujeme, že trvalo dost dlouhou dobu, než se vůbec našel dobrovolník, který by zastoupil uvolněné místo revizora sdružení.

Nakonec se tedy podařilo ukecat Petra Sojku, aby si funkci předsedy podržel až do řádných voleb a všichni se pokusí v těchto volbách sehnat dostatek kandidátů, aby to byly skutečně volby a ne fraška. Petr si funkci ponechal jen s příslibem, že nový výbor vzešlý z těchto voleb, zvolí nového a hlavně jiného předsedu. Nyní se ale řádné volby výboru blíží závratnou rychlostí.

Pokusil jsem se oslovit své T_EXové přátele a požádat je, zda by nechtěli pro ζ TUG něco udělat a v rámci toho kandidovat do výboru. Bohužel, velmi málo z oslovených neodpovědělo pozitivně. Potvrzuje se tím má představa o tom, že priority mnoha lidí jsou jinde, než v angažování se ve spolku lidí, kteří za svůj oblíbený software považují T_EX. Mám tedy veliké obavy, že patová situace typu „převozník“ bude hned po volbách/nevolbách do nového výboru pokračovat a že je to obecný důsledek neochoty lidí obětovat svůj čas pro druhé v rámci občasných sdružení. V takové situaci mi nezbude nic jiného, než postupovat pragmaticky a navrhnout krizový scénář s pracovním názvem „nulová varianta“.

Dostanu-li po volbách převozníkově veslo do rukou já a ve výboru se nenajde dostatek nových lidí schopných a ochotných něco podniknout, pak vyhlásím boj proti konzumnímu chápání důvodu existence ζ TUGu. Ať si spíše takoví členové zajdou něco koupit do hypermarketu a peníze za členské příspěvky si nechají. Odmítám dělat bezplatného služebníka takovým „spotřebitelům“. Vysvětlím nyní podrobně, oč v nulové variantě půjde.

Krizový scénář nulové varianty vychází z potřeby podržet kontinuitu existence sdružení už z toho důvodu, že dobíhají smlouvy o půjčkách, ze kterých ζ TUG dostane v následujících letech zpět své peníze. Dále ζ TUG vlastní účet s více než půlmiliónovým vkladem, který je z větší části dědictvím z doby, kdy jsme pořádali v roce 1992 mezinárodní T_EXovou konferenci. Tento účet by bylo škoda hned rušit. Může se totiž stát, že se později najdou lidé, kteří rozjedou T_EXové sdružení nanovo a peníze by se jim pro takovou činnost hodily. Domnívám se, že je z důvodu zachování kontinuity také vhodné zůstat kolektivním členem mezinárodního TUGu. Z pohledu zahraničí tedy budeme nadále existovat.

Nulová varianta počítá s tím, že vyhlásíme pro rok 2002 nulový členský příspěvek a zmrazíme všechny služby členům-konzumentům. Bude zmrazena členská databáze a na WWW stránkách sdružení se objeví, že nikdo nic nevyřizuje a nedosílá, protože nejsou lidi ochotní něco podniknout. Nebudeme samozřejmě objednávat žádná Cédéčka a nevycházel by časopis. Na konci roku 2002 bychom svolali v souladu se stanovami nové valné shromáždění, které by muselo řešit otázku co dál? Napadají mě tyto možnosti: (A) podržet nulovou variantu i pro následující rok, (B) udělat doplňující volby a nový výbor rozjede běžnou činnost

sdužení včetně členských příspěvků a služeb členům, (C) jít do likvidace a přenechat peníze například SOS vesničkám, lvům v zoologických zahradách nebo něčemu podobnému. Při udržení nulové varianty se pak tato otázka „co dál?“ může každoročně na valném shromáždění opakovat.

Za největší výdaj při nulové variantě považuji zaplacení kolektivního příspěvku mezinárodnímu TUGu ve výšce asi 18 tisíc korun. Dále je potřeba zaplatit účetní, která ovšem bude mít podstatně méně účetních položek. Výdaj odhaduji na cca 5 tisíc Kč. Další výdaje vzniknou rozesláním informace o výsledku voleb a o programu nulové varianty těm členům, kteří nemají e-mail. Ostatním členům sdužení bude muset stačit e-mailová zpráva. Všechny tyto výdaje by se mohly pokrýt z úroku z již zmíněného účtu.

Nelíbí se vám to? Možná budu přehlasován s tím, že obchodní model typu členský příspěvek → služba je žádoucí. Pak se ovšem mezi takto hlasujícími musí najít nějaký kandidát na předsedu.

Kromě nulové varianty připouštím na rok 2002 i možnost tzv. „rozšířené varianty“, při níž se najde dostatek nových ambiciózních tváří ve výboru, které navrhnou a budou ochotny realizovat program rozšiřující stávající činnost ζ TUGu. Bez služeb členům se to pak jistě neobejde. Pokud se ve výboru najde někdo, kdo je schopen předložit rozpočet pro realizaci takových služeb, nasmlouvat komerční subjekty, které to udělají, a tyto komerční subjekty pak kontrolovat, být s nimi v kontaktu a před členy sdužení být za tyto služby zodpovědný, nejsem proti takovému řešení. Určitě bych takový projekt podpořil i jako předseda. Sám ovšem takovou věc dělat neumím a nebudu.

V případě této rozšířené varianty navrhuji vyhlásit na rok 2002 stejné členské příspěvky, jako letos. Případné ztráty bychom hradili z rezerv a zřejmě bychom upravili výši členských příspěvků až na rok 2003.

Byl bych velice rád, kdyby k nulové variantě nemuselo dojít. Podaří se členům našeho sdužení ukázat, že mé myšlenky zde nastíněné jsou zbytečně pesimistické? Rád se nechám přesvědčit, ovšem očekávám nejen slova, ale hlavně činy...

Petr Olšák

Pozvánka na valné shromáždění ζ TUGu

Vážení přátelé $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ u a členové Československého sdužení uživatelů $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ u, rádi bychom vás seznámili s tím, že

v sobotu dne 8. 12. 2001 od 13:00

proběhne v Praze v budově matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy,